

Taraflar arasındaki sözleşme bedel karşılığı inşaat sözleşmesi olup tek yanlı irade ile fesih beyanının karşı tarafa ulaşmasıyla feshedilebilir Ancak somut olayda taraflar işin devamı sırasında düzenlenen fesih protokolü ile aralarındaki sözleşmeyi sonlandırarak tasfiye etmişler ve yüklenici alacağının *TL olduğu konusunda anlaşmış Davalı iş sahibi sona erdirilen sözleşme maddesine göre davacı yüklenicinin üçüncü kişilere olan borçlarını ödediği için protokolü

feshettiğini iddia etmekte ise de iradeyi sakatlayan sebeplerle geçersiz olduğundan fesih protokolü ile bağlı olup feshin iptâlinin talep edilemeyeceği ayrıca sözleşmedeki maddeye rağmen davalı fesih protokolünü imzalamakla artık *maddeye dayanarak ödeme yapmaktan kaçınamayacağı gibi *maddeye göre ödeme yapması için üçüncü şahsın yüklenici tarafından onaylanmış hakediş belgesini iş sahibi şirkete ibraz etmesi ile ilgili şartın gerçekleştiğini de kanıtlayamamıştır Bu

nedenlerle mahkemece
protokolde belirlenen * TL
alacak yönünden talebin
reddine karar verilmesi doğru
olmamış Diğer taraftan
sözleşmeler tasfiyeyi de
içeren fesih ile sona
erdirildiğinden teminatların
iadesi gerekmekte ise de
sözleşme maddesinde
teminatların iadesine ilişkin
şartlar belirlenmiş Ancak bu
şartların gerçekleşmesi
halinde teminatların iadesi
yapılabileceğinden mahkemece
bu şartların gerçekleşip
gerçekleşmediğinin
araştırılmasından sonra iade

kararı verilmesi gerekirken eksik inceleme ile teminat mektubunun iadesine karar verilmesi de doğru olmamış kararın bozulması uygun görülmüştür

15. Hukuk Dairesi

2019/1901 E. , 2020/81 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan alacak talebine ilişkin olup, mahkemece davanın kısmen kabulüne dair verilen karar, taraflarca temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre tarafların aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2-Davacı davasında 18.10.2012, 20.06.2012, 27.06.2013, 30.01.2013 tarihli sözleşmeler ile ... -2/ ...-2/ .../ .../ ... Bölgeleri Pano ve Trafo Değişim işini üstlendiklerini, bu

sözleşmelerin 06.12.2013 tarihli fesih protokolü ile feshedildiğini, protokole göre 30.11.2013 tarihi itibarıyla hakediş ve nakit teminat alacaklarının 1.042.282,73 TL olarak belirlenip bu alacağın herhangi bir kesintiye maruz kalmaksızın kayıtsız şartsız olarak 11.12.2013 tarihinde ödeneceği, ayrıca 01.12.2013-15.12.2013 tarihleri arasında yapılacak işlere ilişkin olarak kesilecek hakediş faturasının ödeneceği hususunda tarafların karşılıklı olarak anlaşmalarını, davalı şirketin belirtilen tarihte herhangi bir ödeme yapmadığını, 437.079,00 TL bedelli kesin süresiz teminat mektubunu da teslim etmediğini, ardından 10.12.2013 tarihli ihtarname ile 06.12.2013 tarihli fesih protokolünü feshettiğini bildirdiğini, bundan sonra da 1.042.282,73 TL'yi 18.06.2012 tarihli Bakım ve Verimlilik İşleri Hizmet Yüklenici Sözleşmesi'nin 7. maddesinin son paragrafına dayanarak malzeme tedarikçisi ... Enerji Dağıtım ve ... Satış Hiz. A.Ş.'ye ödediğini, tüm teminatları irat kaydettiğini belirterek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla nakdi teminat ve hakediş toplamı 1.453.000,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Davalı savunmasında taraflar arasında imzalanan sözleşmelerin feshinin haklı nedenlere dayalı olduğunu, sözleşmelerin 7/1. maddesine göre, yüklenicinin edimlerini yerine getirebilmesi için üçüncü şahıslardan temin ettiği iş gücü, araç, malzeme ve cihazlarla ilgili

olarak ödemelerini süresi içerisinde yapmaması durumunda üçüncü şahısların yazılı talebi üzerine yükleniciye yapılacak ödemedен mahsup edilmek üzere talep sahibi üçüncü şahsa ödeme yapılabileceğinin düzenlendiğini, 06.12.2013 tarihli fesih sözleşmesinden önce davacı şirketin tedarikçi şirkete borçlu bulunduğunu bilmesi halinde bu sözleşmeyi imzalamayacaklarını, tedarikçi firmaya davacının borçlu olduğunun anlaşılması nedeniyle fesih protokolünde belirlenen miktarı tedarikçi firmaya ödediklerini bu nedenle 06.12.2013 tarihli sözleşmeyi de feshettiklerini, taraflar arasında imzalanan sözleşmelerin 14/3. maddesi gereğince sözleşmelerin haklı nedenle feshedilmesi halinde kesin teminatların irat

kaydedilebileceğini belirterek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece davacı yüklenici ile davalı iş sahibi arasında imzalanan sözleşmelerin 06.12.2013 tarihli fesih protokolü ile feshedildiği, her ne kadar davalı tarafından 06.12.2013 tarihli fesih protokolünün iradenin fesata uğratılarak imzalatıldığı savunulmuş ise de, tedarikçi müdahil ... Enerji Dağıtım ve ... Satış Hiz. A.Ş.'nin davacı şirketten alacağıının olmasının sözleşmelerin taraflarca rızai olarak feshedilmesine engel olmayacağı, feshi haksız kılmayacağı, fesih protokolünde tasfiye hesabının gerçekleştirildiği, davacı yüklenicinin 30.11.2013 tarihi itibarıyla alacak miktarının 1.042.282,73 TL olarak kabul edildiği, 31.11.2013 tarihinden 15.12.2013 tarihine kadar olan hakedişler için ayrıca fatura düzenleneceğinin kararlaştırıldığı, davacı tarafından bu konuda fatura sunulmuş ise de, bu faturaların davalı şirket defterlerinde kayıtlı bulunmadığı, bu tarihler arasında fazla imalât yapıldığının kanıtlanmadığı, fesih protokolünde hakedişlerde ceza olsa dahi cezanın kaldırılacağıının belirtildiği, davacı yüklenici şirket tarafından davalı iş sahibine verilen teminatın gelir kaydedileceğine dair bir hükmün yer almadığı, bu nedenle teminatın iadesinin gerektiği, davacı şirket ile davalı şirket arasında imzalanan sözleşmelerin 7.1 maddesi ile davacı şirket ve tedarikçi müdahil ... Enerji Dağıtım ve ... Satış Hiz. A.Ş. arasında imzalanan sözleşmenin 7. maddesinin son fıkrasındaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde, davalı şirketin, davacının alacaklı olduğu tutarı, müdahil ... Enerji Dağıtım ve ... Satış Hiz. A.Ş.'ye ödemesinin sözleşmelere ve hukuka aykırı olmadığı, bu ödeme ile birlikte davacı şirketin davalı şirketten fesih protokolünde belirtilen alacak tutarını talep edemeyeceği gerekçesiyle alacak talebinin reddine, 437.079,00 TL bedelli kesin teminat mektubunun davacı şirkete iadesine karar verilmiştir.

Taraflar arasında 18.10.2012, 20.06.2012, 27.06.2013, 30.01.2013 tarihli sözleşmelerin düzenlendiği ihtilâfsız olup bu sözleşmelerin 7. maddesinde yüklenicinin sözleşmedeki

edimlerini yerine getirebilmesi için üçüncü şahıslardan temin ettiği malzemelerle ilgili olarak üçüncü kişilerin alacaklarını iş sahibinden talep etmeleri halinde davalı iş sahibi tarafından bu kişilere ödeme yapılacağı, ancak bu ödemelerin yapılabilmesi için üçüncü şahsın yüklenici tarafından onaylanmış hakediş belgesini iş sahibi şirkete ibraz etmesinin kararlaştırıldığı, 9. maddesinde teminatın iadesi şartlarının düzenlendiği anlaşılmaktadır. Taraflarca 06.12.2013 tarihinde düzenlenen fesih protokolünde ise daha önce imzalanan 4 sözleşmenin de 15.12.2013 tarihi itibarıyla sona erdirildiği, 2013 yılı Kasım ayı ile 15 Aralık 2013 tarihine kadar olan hakedişlerde iş sahibi tarafından ceza kesilmeyeceğinin ve yüklenicinin 30.11.2013 tarihine kadar olan alacağının 1.042.282,73 TL olduğu, 30.11.2013 tarihinden 15.12.2013 tarihine kadar olan hakedişler için ayrıca fatura düzenleneceğinin kabul edildiği anlaşılmaktadır. Dosya kapsamına göre davacı yüklenicinin 30.11.2013 tarihinden sonra imalât yaptığı kanıtlanamadığı, ihtilafın fesih protokolünde belirlenen alacağın davacının tedarikçilerine ödenip ödenemeyeceği ve teminat mektubunun iade edilip edilemeyeceği konusunda olduğu anlaşılmaktadır. Taraflar arasındaki sözleşme bedel karşılığı inşaat sözleşmesi olup tek yanlı irade ile fesih beyanının karşı tarafa ulaşmasıyla feshedilebilir. Ancak somut olayda taraflar için devamı sırasında 06.12.2013 tarihinde düzenlenen fesih protokolü ile aralarındaki sözleşmeyi sonlandırarak tasfiye etmişler ve yüklenici alacağının 1.042.282,73 TL olduğu konusunda anlaşmışlardır. Davalı iş sahibi sona erdirilen sözleşmelerin 7. maddesine göre davacı yüklenicinin üçüncü kişilere olan borçlarını ödediği için 06.12.2013 protokolü feshettiğini iddia etmekte ise de; iradeyi sakatlayan sebeplerle geçersiz olduğundan fesih protokolü ile bağlı olup feshin iptâlinin talep edilemeyeceği, ayrıca sözleşmedeki 7. maddeye rağmen davalı fesih protokolünü imzalamakla artık 7. maddeye dayanarak ödeme yapmaktan kaçınamayacağı gibi, 7. maddeye göre ödeme yapması için üçüncü şahsın yüklenici tarafından

onaylanmış hakediş belgesini iş sahibi şirkete ibraz etmesi ile ilgili şartın gerçekleştiğini de kanıtlayamamıştır.

Bu nedenlerle mahkemece protokolde belirlenen 1.042.282,73 TL alacak yönünden talebin reddine karar verilmesi doğru olmamıştır. Diğer taraftan sözleşmeler tasfiyeyi de içeren fesih ile sona erdirildiğinden teminatların iadesi gerekmekte ise de sözleşmelerde 9. maddede teminatların iadesine ilişkin şartlar belirlenmiştir. Ancak bu şartların gerçekleşmesi halinde teminatların iadesi yapılabileceğinden mahkemece bu şartların gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılmasından sonra iade kararı verilmesi gerekirken eksik inceleme ile teminat mektubunun iadesine karar verilmesi de doğru olmamış, kararın bozulması uygun görülmüştür.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle tarafların diğer temyiz itirazlarının reddine, 2. bent uyarınca kabulü ile hükmün temyiz eden taraflar yararına **BOZULMASINA**, 5766 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile yapılan değişiklik gereğince Harçlar Kanunu 42/2-d maddesi uyarınca alınması gereken bakiye 218,50 TL harcın temyiz eden davacıdan alınmasına, ödenenden 5766 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile yapılan değişiklik gereğince Harçlar Kanunu 42/2-d maddesi uyarınca alınması gereken 218,50 TL Yargıtay başvurma harcının mahsup edilerek, varsa fazla alınan temyiz harcının temyiz eden davalıya iadesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 15.01.2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.